

ЗАТВЕРДЖУЮ
ТВО начальника інституту
полковник *[Signature]* О.В.КУВШИНОВ
«02.02.2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ВОЕННО-НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО КУРСАНТІВ
ВІЙСКОВОГО ІНСТИТУТУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ**

1. Мета і завдання наукової роботи курсантів

1.1. Наукова робота курсантів є видом наукової і науково-технічної діяльності, яка проводиться в інституті під керівництвом науково-педагогічних (наукових) працівників.

1.2. Метою наукової роботи курсантів інституту є підвищення методичної підготовки, розвиток наукового мислення, набуття навичок дослідницької, винахідницької та раціоналізаторської роботи, вироблення творчого підходу до вирішення задач бойового застосування і експлуатації телекомуникаційних та інформатизаційних комплексів (засобів), а також вивчення основ організації і проведення наукових досліджень.

1.3. Воєнно-наукове товариство (ВНТ) курсантів інституту є добровільною організацією, що об'єднує в наукові гуртки курсантів, які бажають самостійно займатися науковою працею і технічною творчістю.

1.4. Центрами воєнно-наукової роботи (ВНР) курсантів є кафедри інституту.

1.5. Заходи, щодо організації розвитку, надання допомоги у веденні ВНР передбачаються в річних планах роботи ради ВНТ факультетів, в планах науково-організаційного відділу інституту.

1.6. Наукова робота курсантів інституту проводиться в тісному зв'язку з навчальним процесом та являється його невід'ємним продовженням. Вона поділяється на:

а) Науково-дослідну роботу, що входить до навчального процесу та передбачає:

виконання завдань, лабораторних робіт, курсових, кваліфікаційних і дипломних робіт (проектів, задач) з елементами наукових досліджень;

виконання конкретних пошукових та прикладних наукових досліджень з воєнної проблематики в період військового стажування і практики;

вивчення теоретичних основ, методики, постановки, організації та виконання наукового експерименту, обробки наукових досліджень.

б) Науково-дослідну роботу, що виконується поза навчальним часом, яка передбачає:

роботу курсантів у наукових гуртках кафедр інституту;

участь курсантів у виконанні науково-дослідних робіт, що ведуться на кафедрах і в наукових підрозділах інституту;

роботу у конструкторських, проектних та інших бюро, у творчих майстернях і студіях курсантів.

1.7. Спрямованість наукової праці членів ВНТ повинна відповідати задачам навчального процесу в інституті, тематичним планам кафедр, тематиці курсових і дипломних проектів (робіт), науковим напрямкам кафедр, виробничій практиці та військовому стажуванню. В перелік досліджень можуть бути включені також ініціативні теми курсантів. Тематика ВНР доводиться курсантам на початку кожного навчального року. Стан ВНР розглядається на засіданнях факультетів, не менше одного разу на семестр.

2. Напрями і основні форми наукової роботи курсантів

2.1. Основними задачами військо-наукового товариства є:

- а) сприяння глибокому вивченю і засвоєнню курсантами дисциплін навчального плану, нових розробок у галузі телекомунікацій та інформатизації, розвитку винахідницької та раціоналізаторської роботи, а також удосконаленню матеріальної бази кафедр;
- б) оволодіння сучасною методикою і навиками проведення самостійних наукових досліджень і розроблення наукових праць;
- в) прищеплення курсантам навиків організації та ведення військо-наукової роботи, творчого підходу при вирішенні актуальних наукових та прикладних завдань;
- г) участь курсантів в узагальненні та розповсюдженні передових методів навчання;
- д) популяризація досягнень науки і техніки, військо-наукових знань серед курсантів, посилення наукової складової навчального процесу.

2.2. Основними формами наукової праці курсантів є:

- а) участь у виконанні науково-дослідних робіт, що проводяться на кафедрах;
- б) участь у розробці, доповідей, повідомлень, рефератів та інших навчально-методичних посібників, а також удосконаленні елементів матеріальної бази кафедр;
- в) розробка наукових публікацій і праць (наукових статей);
- г) впровадження наукових результатів у навчальний процес, практику створення війської техніки, її застосування, експлуатації та ремонту;
- д) доповіді результатів наукової роботи на засіданнях гуртка, наукових семінарах і конференціях;
- е) виконання завдань дослідницького характеру в період військового стажування і практики;
- ж) участь в обговоренні на кафедрах інституту анотаційних оглядів і рефератів, які готовуються на наукову і науково-технічну тематику.

Загальноінститутський конкурс наукових робіт проводиться щорічно з метою розвитку і підвищення ефективності науково-технічної творчості курсантів, а також з метою оперативного використання результатів їх творчих доробків як у науці, так і у навчальному процесі. Він присвячується Дню науки України і проводиться в 2 етапи.

перший етап (кафедри, факультети) – у квітні;

другий етап (загальноінститутський) – у травні.

Конкурсні роботи регламентуються *Положенням про проведення конкурсу наукових робіт серед курсантів інституту (розділ 7)*.

2.3. З метою підведення підсумків наукової праці курсантів, популяризації кращих робіт та широкого обміну відгуками по них, факультети щорічно проводять конференції воєнно-наукового товариства. На воєнно-наукові конференції для обговорення виносяться кращі роботи курсантів, теми доповідей яких визначаються завчасно та обговорюються на засіданні кафедр. У період проведення конференції можуть бути організовані виставки досягнень новаторів, на яких представляються нові моделі, макети або експериментальні зразки майбутніх виробів (прилади, установи, системи тощо) створені на кафедрах протягом навчального року.

2.4. *Наукова праця вважається виконаною, якщо:*

- а) матеріали подані у виді наукової роботи, статті, реферату, макета, звіту, і т.д. (звітом може вважатися розділ НДР, а також курсового або дипломного проекту, що відрізняється новизною і корисністю);
- б) за результатами підготовлена доповідь, повідомлення на конференції, семінарі воєнно-наукового товариства;
- в) по результатах подано заявку на передбачуваний винахід, корисну модель або прийнята раціоналізаторська пропозиція;
- г) матеріали використані в створенні нових лекційних курсів, у виданні навчальних посібників та інших елементах матеріальної бази кафедр.

2.5. До ВНТ входять курсанти, які працюють у наукових гуртках кафедр.

На кафедрі, згідно з вимогами наказу Міністерства оборони України від 20.07.2015 р. № 346 „Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України” та наказу Міністра оборони України від 13.01.2007 р. № 9 „Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України”, розробляється тематика наукової роботи курсантів за профілем кафедри.

Кількість гуртків на кафедрі, а також їх чисельність визначаються рішенням начальника кафедри у залежності від колективу науково-педагогічного складу та кількості курсантів, що бажають брати участь у науковій діяльності за профілем кафедри.

Для безпосереднього наукового керівництва роботою гуртків, начальником кафедри призначаються наукові керівники з числа науково-педагогічного складу та секретар гуртка з числа курсантів терміном на один рік. У разі створення на кафедрі декількох гуртків, начальником кафедри призначається відповідальний секретар. Науковий керівник та секретар гуртка здійснюють зв'язок з радою ВНТ факультету.

Засідання наукових гуртків і робота за темами досліджень проводяться згідно планів ВНР в дні і години, встановленими розпорядком роботи колективу інституту.

2.6. Наукові гуртки кафедр об'єднуються у воєнно-наукові товариства курсантів відповідних факультетів.

Вищим органом воєнно-наукового товариства факультету є загальні збори членів товариства, що обирають раду ВНТ факультету терміном на один рік в

складі: голови, двох заступників, секретаря і членів ради. Всі питання на зборах вирішуються більшістю голосів шляхом відкритого голосування.

2.7. Рада ВНТ факультету складає план роботи і веде журнал обліку роботи товариства. Плани роботи факультетів та кафедр подаються до науково-організаційного відділу терміном до **20 липня** поточного року.

У плані роботи ради ВНТ факультету передбачаються заходи запропоновані гуртками, тематика і терміни проведення воєнно-наукових конференцій, наукових семінарів, повідомлень, лекцій і доповідей. План підписує голова ради ВНТ, затверджує начальник факультету.

У журналі обліку роботи ВНТ вказується:

- а) кількість гуртків, створених при кафедрах та час їх організації;
- б) наукові керівники і секретарі гуртків;
- в) кількість членів товариства, що перебувають у кожному гуртку;
- г) дані про роботи, які подаються на конкурси і виставки та час їх проведення.

2.8. У науковому гуртку науковий керівник разом з секретарем розробляє тематику воєнно-наукової роботи, та представляють її для затвердження начальнику кафедри (*додаток 2*).

2.9. Курсанти – члени ВНТ складають особисті плани, у яких визначають конкретний об’єм роботи, порядок і термін її виконання. План затверджує науковий керівник гуртка.

2.10. Рада ВНТ факультету до **20 червня** поточного року проводить звітно-виборчі збори, де звітує про виконану роботу за навчальний рік, і організовує обговорення нового складу ради ВНТ факультету на новий навчальний рік. Виписка з протоколу засідання з прізвищами обраних членів ради ВНТ подається в науково-організаційний відділ до **30 червня** поточного року.

Результат наукової праці курсантів висвітлюється в щорічних звітах кафедр та факультетів по воєнно-науковій роботі. Звіти факультетів та кафедр загальноінститутського підпорядкування подаються до науково-організаційного відділу, щорічно до **30 червня** навчального року.

2.11. Згідно з річним планом воєнно-наукової роботи курсантів, один раз на рік, в **квітні – травні**, проводиться воєнно-наукова конференція курсантів. Плани проведення конференції начальники факультетів подають до науково-організаційного відділу в термін, не пізніше **15 днів** до початку роботи конференції. Звіти за результатами проведення воєнно-наукової конференції курсантів подаються до науково-організаційного відділу в **3-дennий** термін після закінчення роботи конференції. Науково-організаційний відділ готує проект наказу начальника інституту або звіт за результатами проведення воєнно-наукової конференції курсантів в **10-денний** термін після закінчення роботи конференції.

3. Керівництво науковою роботою курсантів

3.1. *Заступник начальника інституту з навчальної та наукової роботи зобов’язаний здійснювати загальне керівництво воєнно-науковою роботою*

курсантів в інституті через заступників начальників факультетів з навчальної та наукової роботи – начальників навчальної частини, начальників кафедр і науково-організаційний відділ.

3.2. Начальник науково-організаційного відділу зобов'язаний:

- а) планувати наукову роботу курсантів інституту на навчальний рік;
- б) аналізувати, надавати методичну допомогу і контролювати стан наукової роботи курсантів інституту;
- в) представляти роботи на міжвузівські і міські конкурси, виставки курсантських наукових праць;
- г) організовувати вивчення, узагальнення і розповсюдження передового досвіду;
- д) здійснювати загальне керівництво підготовкою і проведенням наукових конференцій ВНТ факультетів інституту;
- е) підводити підсумки роботи ВНТ інституту за рік;
- є) розробляти проект наказу начальника інституту за підсумками проведення наукових конференцій і конкурсів на кращу наукову роботу серед курсантів;
- ж) складати річний звіт з наукової роботи курсантів інституту.

3.3. Начальник навчального відділу інституту зобов'язаний організувати планування навчального процесу таким чином, щоб це сприяло найбільшій активності і творчій діяльності курсантів у наукових гуртках.

3.4. Начальник факультету (заступник начальника факультету з навчальної та наукової роботи) зобов'язаний:

- а) організувати роботу воєнно-наукового товариства факультету і керувати його діяльністю;
- б) розглядати і затверджувати річний план роботи ради ВНТ факультету, копію якого потрібно направляти в науково-організаційний відділ інституту;
- в) керувати організацією і проведенням конференцій, конкурсів і інших заходів, що стосуються наукової праці курсантів на факультеті;
- г) організовувати вивчення, узагальнення і розповсюдження позитивного досвіду роботи наукових гуртків кафедр, здійснювати контроль за їхньою діяльністю і надавати їм практичну допомогу по усуненню недоліків, що заважають активній воєнно-науковій роботі курсантів;
- д) направляти в науково-організаційний відділ інституту кращі наукові праці курсантів на всеукраїнські, міські, міжвузівські конкурси і виставки;
- е) підводити підсумки роботи воєнно-наукового товариства факультету за кожний семестр;
- є) заохочувати курсантів – членів ВНТ факультету за їх плідну і творчу діяльність та воєнно-наукову роботу;
- ж) представляти активних учасників ВНТ факультету на заохочення начальником інституту;
- з) рекомендувати до навчання в ад'юнктуру курсантів – членів ВНТ факультету, які успішно закінчили курс навчання в інституті і мають нахил до наукової діяльності.

3.5. Голова ради ВНТ факультету зобов'язаний:

- а) розробляти план роботи ВНТ курсантів факультету на навчальний рік, після обговорення на раді, підписувати його і подавати начальніку факультету на затвердження (*додаток 1*);
- б) здійснювати керівництво і контроль за роботою гуртків і надавати їм практичну допомогу;
- в) організовувати і проводити наукові конференції курсантів на факультеті, а також повідомлення, лекції, доповіді по новітніх досягненнях науки і техніки;
- г) організовувати конкурси на кращі наукові праці курсантів на факультеті, а також виставки кращих робіт, стендів, вітрин, які відображають досягнення наукової роботи членів ВНТ;
- д) узагальнювати та популяризувати досвід роботи гуртків кафедр;
- е) не менш одного разу на семестр проводити засідання з розглядом питань про стан наукової роботи членів ВНТ;
- ж) подавати командуванню факультету пропозиції про заохочення членів ВНТ;
- з) організовувати підготовку і проведення звітно-виборчих зборів ВНТ факультету.

3.6. Секретар ради ВНТ факультету зобов'язаний:

- а) розробляти спільно з головою ради ВНТ факультету план роботи на навчальний рік;
- б) організовувати подання членами гуртків кафедр рефератів та наукових робіт на конкурси: факультету, інституту та інші заходи, що проводяться у межах Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України;
- в) своєчасно інформувати членів гуртка про наукові заходи, які проводяться на кафедрах факультету;
- г) обробляти звітні документи ради ВНТ факультету.

3.7. Начальник курсу зобов'язаний:

- а) вживати заходів по заличенням кращих курсантів у ВНТ створювати умови для їх успішної роботи на кафедрах;
- б) щомісяця контролювати роботу курсантів свого курсу у ВНТ, тримати постійний зв'язок з науковими керівниками гуртків і надавати їм допомогу в усуненні недоліків, що заважають активній військово-науковій роботі;
- в) популяризувати серед курсантів досвід активно працюючих у ВНТ;
- г) організовувати наглядну агітацію (стенди, фотогазети) кращих робіт і їх виконавців на курсі;
- д) підводити підсумки воєнно-наукової роботи курсу за семестр, заохочувати кращих виконавців;
- е) результати воєнно-наукової роботи курсантів відображати в випускних атестаціях та службових характеристиках.

-
- б) за рекомендацією кафедри планувати і забезпечувати підготовку доповідей на наукову конференцію, на засідання гуртка;
  - в) вчасно інформувати членів гуртка про заходи, що плануються по лінії воєнно-наукового товариства на кафедрі;
  - г) представляти раді ВНТ факультету роботи, висунуті на конкурси і виставки;
  - д) проводити облік і звітність виконаних робіт, визначати активістів наукового гуртка;
  - е) організовувати підготовку звітно-виборчого збору гуртка.

4. Обов'язки і права членів воєнно-наукового товариства

4.1. Член воєнно-наукового товариства зобов'язаний:

- а) активно брати участь у науковій роботі, конкурсах, виступати з науковими доповідями і повідомленнями;
- б) постійно підвищувати свій науковий рівень;
- в) відвідувати засідання гуртка, загальні збори воєнно-наукового товариства факультету і наукові конференції;
- г) брати участь в організаційній роботі воєнно-наукового товариства;
- д) вести пропаганду наукових знань і роз'яснювальну роботу серед курсантів з метою притягнення їх до наукової праці.

4.2. Член воєнно-наукового товариства має право:

- а) обирати і бути обраним у керівні органи воєнно-наукового товариства факультету;
- б) брати участь у вільному обговоренні наукових праць на планових засіданнях гуртка, на воєнно-наукових конференціях;
- в) представляти свої наукові праці, схвалені на засіданні наукового гуртка кафедри, у якості доповідей на семінарах і воєнно-наукових конференціях;
- г) брати участь у конкурсах на кращу наукову роботу серед курсантів (студентів) вищих навчальних закладів країни, не розголошуючи при цьому відомості, які складають наукову і військову таємницю;
- д) користуватися лабораторною базою кафедр інституту для виконання наукових досліджень, відповідно до затвердженої теми роботи;
- е) вирішального голосу на всіх зборах і конференціях воєнно-наукового товариства;
- ж) брати участь в організації підготовки звітно-виборчих зборів воєнно-наукового товариства.

5. Форми заохочення членів воєнно-наукового товариства за активну участь у науковій роботі

5.1. Найбільш цінні наукові праці членів воєнно-наукового товариства, за рекомендацією колективів кафедр, рад ВНТ факультетів, представляються в науково-організаційний відділ інституту для їх вивчення, узагальнення і публікації у збірниках праць інституту, а також для подання їх на конкурс робіт у межах Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки

України. Воєнно-наукові роботи, що відповідають вимогам навчальних програм, можуть зараховуватися як виконання відповідних лабораторних, курсових робіт.

5.2. Курсанти – члени воєнно-наукового товариства, які успішно закінчили курс навчання в інституті і виявили бажання продовжувати наукову роботу, можуть бути рекомендовані до навчання в ад'юнктурі. Вони мають перевагу при відборі кандидатів для зарахування, їх наукові роботи, відзначені на конкурсах, приймаються як реферати при вступі до ад'юнктурі.

5.3. Члени воєнно-наукового товариства, які досягли високих результатів у науковій роботі, заохочуються командуванням факультету, а також у наказах начальника інституту і службових атестаціях.

5.4. Кафедри, наукові гуртки яких зайніяли призове місце за підсумками воєнно-наукової роботи за навчальний рік, наказом начальника інституту нагороджуються грамотою “За кращу наукову роботу курсантів у навчальному році”.

6. Фінансування наукової роботи курсантів

Фінансування наукової роботи курсантів здійснюється за рахунок коштів статті 3405 “Навчальні витрати військових навчальних закладів” кошторису Міністерства оборони України.

Фінансування наукової роботи передбачає:

- а) друкарські витрати на друкування заохочувальних дипломів, грамот, організаційно-методичних матеріалів для роботи воєнно-наукового товариства курсантів;
- б) витрати на проведення щорічних наукових конференцій воєнно-наукового товариства курсантів;
- в) витрати на оформлення наукових робіт курсантів на конкурси, які проводяться у межах Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України;
- г) витрати на публікацію статей і тез кращих доповідей курсантів на щорічних наукових конференціях воєнно-наукового товариства;
- д) витрати на обладнання для воєнно-наукових досліджень;
- е) витрати на участь членів воєнно-наукового товариства та їх наукових керівників у відрядженнях, пов’язаних з науковою діяльністю.

7. Положення про проведення конкурсу наукових робіт серед курсантів інституту

7.1. Загальні положення

Це положення регламентує порядок проведення щорічного конкурсу наукових робіт серед курсантів інституту

Конкурс проводиться з метою розвитку і підвищення ефективності науково-технічної творчості курсантів, залучення молоді до активної наукової діяльності, поширення позитивного досвіду курсантської наукової роботи, популяризації досягнень наукових товариств інституту, а також з метою

оперативного використання результатів їх творчих доробків як у науці, так і у навчальному процесі.

Конкурс присвячується Дню Плути України і проводиться в 2 етапи:

перший етап (кафедри, факультети) – у квітні;

другий етап (загальноінститутський) – у травні.

На конкурс представляються індивідуальні та колективні роботи курсантів (не більше 2 авторів), які мають наукове та практичне значення для подальшого розвитку галузей: комп'ютерні науки, системна інженерія, телекомунікації, військове управління, безпека інформаційних і комунікаційних систем, системи технічного захисту інформації та ін.

Роботи повинні бути пошуковими за своїм характером, мати наукове й прикладне значення, відображати сучасний рівень розвитку науки та техніки.

Якщо робота є тематичним продовженням роботи, поданої на конкурс у попередні роки, вона розглядається за умовою наявності в неї не більше 50% наукового матеріалу з попередньої роботи.

7.2. Організація конкурсу, порядок представлення і розгляду робіт

Оголошення про початок конкурсу здійснюється наказом начальника інституту.

Протягом *першого етапу* конкурсу відбір конкурсних робіт проводиться на кафедрах і факультетах. Протягом цього періоду, роботи курсантів за рекомендаціями наукових керівників гуртків, керівників курсових і дипломних проектів, вивчають позаштатні комісії, призначенні начальниками кафедр.

Кращі роботи курсантів, відібрані рішенням позаштатної комісії, подаються на розгляд комісії при раді ВНТ факультету, склад якої призначається начальником факультету.

Комісії факультетів визначають кращі роботи переможців 1-го етапу конкурсу, і разом з затвердженими протоколами представляють належним чином оформлені роботи на другий етап конкурсу у науково-організаційний відділ інституту.

Протягом *другого етапу* Конкурсу працює конкурсна комісія інституту, яка розглядає кращі роботи, що представлені комісіями при радах ВНТ факультетів.

Конкурсна комісія призначена начальником інституту із провідних науково-педагогічних працівників проводить попередній аналіз представлених конкурсних робіт та оцінює кожну роботу у балах згідно п.7.5. Положення, визначає переможців другого етапу конкурсу, організовує виставку конкурсних робіт і нагородження переможців конкурсу, а також вживає заходів до практичного впровадження результатів розробок.

7.3. Тематика конкурсу

Розділ I. Телекомунікації

1. Системи, мережі, комплекси та засоби військового зв'язку.
2. Мережі зв'язку (волоконно-оптичні, радіо, радіорелейні, тропосферні, супутникові, стільникові, бездротові, інтелектуальні та ін.).

3. Радіомовлення та телебачення.
4. Нові телекомуникаційні технології.
5. Передача та обробка цифрових сигналів в телекомуникаційних системах.
6. Мікропроцесори та мікроконтролери в телекомуникаціях.
7. Антенно-фідерні пристрой.
8. Системи управління телекомуникаційними (інформаційними) мережами.
9. Математичні методи і цифрові засоби обробки інформації спеціального призначення.
10. Теоретичні основи побудови телекомуникаційних систем та мереж.
11. Системи електророживлення.

Розділ II. Інформаційні технології

1. Математичне, інформаційне, програмне та технічне забезпечення автоматизованих систем.
2. Автоматизовані системи управління військами та зброяєю.
3. Глобальні, корпоративні та локальні комп'ютерні мережі.
4. Нові інформаційні технології.
5. Інформаційні технології дистанційного навчання.

Розділ III. Інформаційна безпека

1. Захист інформації в телекомуникаційних (інформаційних) мережах.
2. Криптографічні системи захисту інформації.
3. Безпека інформаційних і комунікаційних систем.
4. Методи та технології кібернетичного захисту.

Розділ IV. Військові науки

1. Управління та прийняття рішення у військовій справі.
2. Аналіз тактико-технічних характеристик сучасних систем озброєння та військової техніки.
3. Організація і забезпечення зв'язку у сучасному бою.
4. Бойове застосування сил і засобів зв'язку та автоматизації у сучасному бою.
5. Системи радіолокаційної розвідки.
6. Математичне, інформаційне та програмне забезпечення бойових дій та навчально-тренувальних комплексів.
7. Бойове застосування підрозділів в умовах ведення сучасного загальновійськового бою.
8. Управління діями підрозділів в бою.
9. Технічна експлуатація комплексів (засобів) зв'язку і АСУ.
10. Розвиток військового мистецтва та способів ведення війн.
11. Інформаційна боротьба.

Розділ V. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку суспільства, національна безпека

1. Психологічні дослідження взаємовідносин у військовому колективі.
2. Соціальний аналіз війн та збройних конфліктів сучасної епохи.
3. Глобальні політичні трансформації і еволюція систем національної безпеки.
4. Теоретико-методологічні основи виховання військовослужбовців.

5. Дослідження проблем історії соціального насильства.
6. Дослідження проблем розвитку воєнного мистецтва України.
7. Основні нарямки і зміст виховного впливу на формування патріотичної свідомості у військовослужбовців.
8. Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка та спорт (для усіх спеціальностей).

7.4. Порядок визначення переможців

Рішення щодо визначення переможців, розподілу місць та спірні питання приймаються на засіданні конкурсної комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії.

Засідання комісії вважається правомірним, якщо на ньому присутні не менше 2/3 членів комісії. Засідання оформлюється протоколом.

Якщо член конкурсної комісії, являється науковим керівником роботи, яка розглядається, він не приймає участь у голосуванні.

7.5. Критерії оцінки

1. Оформлення роботи відповідно вимогам Положення про Конкурс (максимально 3 бали).

3 бали – оформлення повністю відповідає вимогам, графічний матеріал повністю розкриває зміст наукової роботи, з використанням засобів комп’ютерної графіки з дотриманням вимог нормативних документів;

2 бали – матеріал викладений чітко, стисло, але стилістичні погрішності, оформлення з незначними відхиленнями від вимог нормативних документів, графічний матеріал повністю розкриває зміст наукової роботи;

1 бал – матеріал викладений нечітко, є граматичні помилки, оформлення з істотними порушеннями нормативних документів, графічний матеріал не повністю розкриває зміст проекту.

2. Актуальність (максимально 2 бали).

2 бали – наукова робота є актуальною та вирішення актуального наукового завдання;

1 бал – наукова робота носить суто навчальний характер.

3. Ступінь новизни, оригінальність отриманих результатів (максимально 5 балів).

4. Повнота літературного огляду (використані джерела за темою роботи) (максимально 2 бали).

2 бали – список використаної літератури містить сучасні вітчизняні та зарубіжні джерела за напрямом наукової роботи, в матеріалах наукової роботи вказані посилання на літературу;

1 бал – список використаної літератури містить вітчизняні та зарубіжні джерела за напрямом наукової роботи.

5. Обґрунтування вибору (розробки) методів (методик) дослідження (максимально 3 бали).

3 бали – обгруп звано обрано метод дослідження, коректно ви значені граничні і вихідні умови, проведено аналіз адекватності отриманих результатів та їх співставлення з теоретичними висновками;

2 бали – вибір методу дослідження зроблено вірно, але не достатньо обґрунтований, отримані результати є адекватними, основні припущення коректні але обґрунтовані недостатньо, проведено співставлення результатів дослідження з теоретичними висновками;

1 бал – метод дослідження не обґрунтовано, проведено співставлення результатів дослідження з теоретичними висновками.

6. Апробація отриманих результатів (максимально 5 балів).

5 балів – отримано патент України на винахід, промисловий зразок, корисну модель або позитивне рішення (або опублікована наукова стаття або зроблено декілька доповідей за темою наукової роботи, або результати впроваджено за відповідним актом);

4 бали – наукова робота спрямована на вирішення конкретного наукового завдання, отримані результати дозволяють повністю або частково вирішити завдання і можуть бути застосовані у військах (або наукова робота виконана на замовлення вищого командування, завдання та вихідні дані затверджено замовником);

3 бали – подано заяву на патент України на винахід, промисловий зразок, корисну модель (або зроблена доповідь на науковій конференції (всеукраїнській) та є опубліковані матеріали або тези);

2 бали – наукова робота виконана за інтересами навчального процесу факультету, зроблено доповідь на вузівській конференції, є тези доповіді (або результати роботи прийнято до використання у навчальному процесі інституту, та є акт комісії);

1 бал – наукова робота виконана за інтересами навчального процесу кафедри.

7.6. Оформлення робіт

На конкурс подаються роботи відповідно оформлені, а саме: набрані та роздруковані на ЕОМ через 1,0 інтервали з одного боку аркуша паперу формату А4 (210×297 мм), розмір полів: зліва – 25 мм, справа – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм, стиль – normal (звичайний), шрифт – Times New Roman № 14, абзац – 1,0 см. і зшиті.

Роботи виконуються в одному примірнику державною мовою.

Структура конкурсної роботи:

1. **Титульний аркуш.** На титульному аркуші мають бути зазначені прізвище, ім'я, по батькові авторів, а також їх наукових керівників, назва розділу, назва роботи, рік (зразок оформлення – додаток 3).

2. **Зміст** (зразок оформлення – додаток 4).

3. *Анотація* наукової роботи (додаток 5).
4. *Перелік умовних позначень* (при наявності).
5. *Вступ*, в якому визначається актуальність роботи, мета, завдання, об'єкт та предмет роботи, ступінь новизни, методи досліджень.
6. *Основна частина* включає в себе розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми), таблиці, формулі.
7. *Висновки*.
8. *Список використаної літератури*. Перелік літератури складається загальним списком згідно з вимогами відповідно до посилань на літературні джерела в тексті. (приклади оформлення – додаток 6).
9. *Додатки*: креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, таблиці (при наявності).
10. *Додаткові матеріали*: акт про впровадження результатів роботи, копії авторських свідоцтв, розрахунок економічної ефективності, фотографії тощо (при наявності).
11. *Відомості про автора (авторів) та наукового керівника* (додаток 7).
12. *Рецензія* (додаток 8).

До неї додаються:

натурні зразки (при наявності): пристлади, установи, системи і тощо, які мають відповідати сучасним технічним та естетичним вимогам.

7.7. Нагородження переможців

1. Кращі наукові праці за рішенням конкурсної комісії можуть бути висунуті на конкурси, які проводяться Міністерством оборони України, Міністерством освіти України (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт), а також опубліковані у Збірнику наукових праць інституту.
2. Призери і переможці конкурсу будуть нагороджені:
дипломами I, II, III ступенів;
заохочені начальником інституту, начальниками факультетів та начальниками курсів.
3. Воєнно-наукові роботи, які за змістом відповідають навчальним програмам, можуть бути зараховані в якості виконання відповідних лабораторних, курсових робіт, а їх автори, крім того, можуть бути звільнені від складання заліку або іспиту з відповідної навчальної дисципліни.

Заступник начальника інституту
з навчальної та наукової роботи

полковник

В.А.Романюк